

Ján Kulík

Islam (mohamedánstvo, muslimánstvo, moslimstvo)

Aby sme mohli začať s vysvetľovaním, musíme si najskôr ozrejmiť určité termíny vzťahujúce sa na túto vieru, čiže potrebujeme nejaký slovníček. Po tomto môžeme prejsť na vysvetlenie si osoby Mohameda, jeho učenia, na vysvetlenie si Koránu a základnej dogmy atď.

Katolícka encyklopédia, má podrobný opis Islamu, Mohameda atď. a to už od roku 1910. a odporúča, aby sa skorej čítania a po zakončení čítania, prečítala aj modlitba „*Nostra Aetate*“, z druhého vatikánskeho koncilu.

Pomerne dobre spracované to má aj „Encyclopedia Britannica“, „Golier Encyclopedia“ a kusovité spracovanie najdeme aj v rozličných kresťanských knihách s náboženskou tematikou a pod. Tu som sa poslúžil s „Britanicou“, „Kat. enc.“, „Golier enc.“, rozličnými etymologickými slovníkmi, enc. umenia, historickými knihami a aj s „Malou zelenou knihou výpovedí Ayatollu Khomeiniho“. Konečne, islam mi ani nebol veľmi cudzí, lebo predsa, odrástol som v bývalej Juhoslávii. Bol som v Bosne (Sarajevo), bol som na Kosove (brat mi tam bol vojak), bol som v Macedónsku a moslimov som stretal aj v Petrovci. Sem dochádzali, ako ná denní robotníci, ba na nejakú dobu, aj môj otec ich zamestnával, ako sezónnych robotníkov. Konečne, v Petrovci, ako najlepšia cukráreň bola „Isova“. Robil tu hádam najlepšiu zmrzlinu v celej Vojvodine. Boli to Šiptári (viď pomenovania národov), či Albánci z Kosova a za tie roky slovenčinu zvládli na výbornú. Hádam už nikto ich nechápal, ako cudzích. **Iso predstavuje skratku moslimského mena Ismael / Išmail.*

=====

Slovníček a vysvetlivky.

Imam = moslimský kňaz. Pôvod slova je v arabskom *imam* = vodca, líder. Prirovnanie imama ku nášmu kňazovi, nie je celkom najsprávnejšie, lebo podľa „šafiitov“ (jedna zo 6. veľkých islamských teologických škôl), imam môže byť len ten, kto sa úplne oddal Bohu, Jeho zákonom a na seba si vezme konať to, čo konal prorok Mohamed, konať ako konal Mohamed, hovoriť tak, ako hovoril Mohamed... a z tohto vychádza moslimská *axióma* = evidentná pravda, ktorá nepotrebuje dôkaz, že „*islam znamená reč, slovo a imam je srdce*“.

Infanticída = zabíjanie, vraždenie novorodeniatok. Východisko je v lat. *infans* = neschopný hovoriť, kojenec...koreň *fari* = hovoriť (lat. *fama*, gr. *φάσαι* = hovoriť – a tu je aj súvis so slovom *fáma*, *famózny* = chýr, reči, povest', povestný...), ktorého ie. východisko je **bha-* (viď beseda). Nie len medzi arabskými Semítmi, ale aj inde vo svete v dobe predkresťanskej (predmoslimskej), praktikovalo sa zabíjanie kojencov, hlavne dievčat', lebo tieto mohli rodinu priviesť na mizinu. Rodičia museli dávať veno... a pod. a bola to záťaž. Mohamed túto prax medzi Arabmi ostre odsúdil. * Podobne bolo utvorené aj slovo *genocída*. Viď.

Islam = pôvod slova je v arabskom *islam*, kor. *aslama* = daj sa pod Božiu opateru, do Božej opatery... alebo ak uvážime vysvetlenie Kat. encyklopédie, tak východiskom je *salima* = byť

poistený, byť zaistený, byť zabezpečený a pod. čiže opisnejšie vysvetlenie by bolo *v úplnosti sa dať do Božej vôle*. Hlásatelia tohoto učenia sa volajú *Muslimun* (sing. *Muslim*), čo teraz znamená *tí, čo sa dali do Božej opatery*, čiže *veriaci*, kým tých, čo odmietajú učenie, Boží odkaz... volajú sa *Kafiri*, *Mušrikovia* (význam je *neveriaci*, *klaňajúci sa iným božstvám*, *pohania*).

Historický význam *muslim*, *moslim* znamenalo len stať sa sledovateľom učenia Mohameda, prijať jeho učenie, jeho náboženstvo a nemalo nijaký etnicko-náboženský význam.

Kalif = moslimský panovník, vládca (Mohamedov nástupca). Pôvod v arabskom *kalifa*, východisko *kalofa* = nastúpiť, zdediť...

Korán = náboženská kniha islamu, ich „Písmo sväté“. V arabskom jaz. sa píše *Qur`an* a neznamena nič iné, ako **recitovanie** (textu), avšak podľa moslimov, tam je „čisté Slovo Božie a predstavuje perfektné zachytenie „večných tabuliek“ (dosiek), ktoré sú uschované na nebesiach a Božou milosťou boli v periode až 20 rokov, postupne odhaľované prorokovi Mohamedovi.“

Korán obsahuje 114 statí, ktoré sa nazývajú *šurah* (*šury*) nerovnakej dĺžky. Najstaršie sú z obdobia Mohameda v Mekke, obyčajne krátke, ale napísané v dynamickom slohu („báseň v próze“). Keď musel utekať z Mekky do Mediny, vzniká druhá časť *šúr*. Obyčajne sú dlhšie a napísané už len v štýle prózy. V Koráne nie je nijakého usporiadaného chronologického poriadku. Najdlhšie *šury* sú na začiatku a postupne sa prechádza ku najkratším.

Mohamed, i keď poznal písmo, nič si nezapisoval, nerobil si z toho nijakú zbierku, ale svojich veriacich učil všetko recitovať, lebo väčšina bola negramotná. Boli však aj takí, čo sa vyznali v písme. Modlitby, kázne... si zapisovali na povedzme palmový list, kožu, kosť... a len hodne neskôršie (ešte vždy počas jeho života, ako tvrdí „Britanica“, alebo len po jeho smrti, ako tvrdí „Kat. enc.“), Zaid ibn Thabit, Mohamedov žiak, na rozkaz Abu Bekira, kalifa, zozbieral všetky takéto fragmenty a vydala sa prvá „svätá“ kniha. V Koráne sú zachytené fragmenty zo Starej zmluvy, kresťanské legendy, fragmenty zo zoroasterizmu, samítske pohanské legendy, poverby (odkiaľ si islam preberá polygamiu a ospravedlňuje otroctvo...).

Ako judaizmus, kresťanstvo, tak aj moslimstvo je monoteistické náboženstvo. Modlí sa ku Alahovi, po arab. *allah*, na podklade arab. *al`-ilah*, aram. *elah*, heb. *eloah* = Boh. Ježiša Krista sa uznáva, ako proroka a nie Božieho syna, Vykupiteľa... čiže Boh Trojjediný nejestvuje, ale Všemohúci, áno.

Mohamed, ako obchodník, hodne cestoval, stýkal sa so židmi a kresťanmi a čiastočne sa spoznal s ideológiami, ktoré tu zapustili svoje korene. Vypadá, že sa „šuchol“ aj o ideu árijského náboženstva, lebo nemohol pochopiť dogmu o Trojjedinom Bohovi. Zdala sa mu nelogická.

Ináč, aj islam má nebo, peklo, anjelov, čertov, „geniov“ (džinov = duchov, škriatkov) a pod. Peklo má 7 „poschodí“: *Jahannam*, kam idú vierou poklesnutí moslimovia, *Laza*, peklo pre židov, *Al-Hutana*, peklo rezervované pre kresťanov a ďalšie peklá pre mágov, modlárov, hypokritov atď. V pekle neustále duje vietor, vzduch je plný čierneho dymu, voda je len stojatá, kalná..., nešťastníkov sa ťahá za vlasy a hádže do ohňa, bije sa ich železnými tyčami. Keď im koža na tele obhorí, dá sa im ďalšia, nová koža a proces sa opakuje.

Nebo, raj je pravá nádhera. Ako v 1001 noci. Dostatok čistej pitnej vody. Sú tam „rajské rieky“ plné čistučkovej vody, v iných tečie víno a v ďalších aj med. Všade sú pramene, fontány a v nich, namiesto štrku, sú kameňky rubínov a smaragdov. Vzduch je vôňavý. Raj je dôkladne zásobený aj s krasavicami (*houry*), ktoré čakajú na veriacich moslimov. Tieto krasavice, panny, nie sú urobené z hlíny (ako ženy na tomto svete), ale z čistého pižma. Nemajú žiadne ženské

nedostatky. Sú prekrásne, skromné, schované od zrakov iných mužov a prebývajú v kaštiel'och urobených z perál. Každý moslim v raji, od Boha dostane prepychový palác, sto krasavíc, najmenej 80 tisíc otrokov a 72 manželky z radov rajských krasavíc. Pri jedle ho bude obsluhovať 300 sluhov. Náčinie na stoloch bude len z rýdzeho zlata. Na stôl sa odrazu položí až 300 takýchto mís plných jedla. Bude tam nekonečná zásoba výborných vín a ďalších sladkých liehovín.

Rúcho bude len z najjemnejších hodvabných, brokátových...látok vyzdobených šperkami. Takýto moslim bude mať na rukách zlaté a strieborné náramky. Korunka mu bude z najdrahších perál. Po podlahe, na divánoch... budú najkrajšie koberce, najkrajšie vankúše... a aby sa všetko mohlo dôkladne vychutnávať, Boh každého obdaruje perpetuálnou mladosťou, krásou a životnou energiou. (Bude tam všetko naj-, čo si radový Beduin môže len vysniť.)

Mohamedova doktrína o Bohom predurčenej cesty človeka, jeho životný osud sa približuje ku fatalizmu. Všetko dobré a aj zlé, určuje sám Boh a proti Božej vôli nemožno konať. Osobná slobodná vôľa človeka nejestvuje. Všetko je predurčené a to na večné veky. S touto doktrínou islamskí teológovia majú opletačky. Od samého začiatku až po súčasnosť. Usilujú sa ju nejak prikryť, zjemniť, zredukovať, ale vždy im nejak „vyskočí“.

V praxe jestvuje päť (5) základných „stĺpov, bodov“ islamu a to: *recitovanie statí Koránu, modlitba, postenie sa, dávať almužnu a púť do Mekky*. Denne sa má človek modliť až päťkrát a to: pred východom slnka, na poludnie, o štvrtej hodine odpoľudnia, pri západe slnka a tesne pred polnocou. Počas modlitby, človek musí byť obrátený tvárou ku Mekke. Aby modlitba bola účinná, človek sa musí umyť. Verejné modlitby sa konajú v piatok, v mešite a vedie ich imam. Týchto modlitebných stretnutí sa zúčastňujú len muži. Prečo je to v piatok? Mnohí si myslia, že to Mohamed ustanovil preto, aby sa nejak dištancoval od židov (sobota), alebo od kresťanov (nedeľa), avšak mnohí poukazujú, že ešte aj pohanským Arabom toto bol „svätý“ deň.

Postenie sa odporúča a to v každom čase, no predpísaný je len Ramadan. Tento sviatok môže padnúť na hociktoré ročné obdobie (určuje sa podľa mesačného kalendára). Počas Ramadanu sa postí od svitú, do mraku. Keď sa zakončí Ramadan nastáva hostina, ktorú sa nazýva Bajram / Bairam, alebo aj *Fitra*. Rozoznávajú sa dva *Bairami*. Malý, hneď po ukončení Ramadanu a veľký, 70 dní neskoršie. Slovo *bairam* je tureckého pôvodu a význam mu je „koniec, končenie postenia sa“. Ďalší veľký sviatok moslimov je *Ažá*, čo je vypožičané od židov, kde predstavuje *obrad zmierenia za svätyňu, svätostánok a oltár*. (3M 16) Tento sviatok ustanovil ešte Mojžiš. Svätí sa v 10. deň 7. mesiaca a spočíva v postení sa, zdržiavaní sa výkonu každej práce, kajania sa a dávanie obetí za vykonaný hriech.

Ako každé náboženstvo, aj islam má dávku morálky, no táto nie je o nič lepšia, ako to majú aj iné náboženstvá, či mnohí by povedali, že je labilnejšia. V prvom rade, Mohamed štriktne zakazuje mnohobožstvo, klaňanie sa sochám... manželskú neveru, falošné svedectvo vôči bratovi moslimovi (na iných sa nevzťahuje), hazardné hry, opilstvo, vydieračstvo a veštenie (pomocou šípov). Bratská láska sa vzťahuje len a jedine vôči moslimom. Medzi náboženstvom a štátom nieto rozdielu. Krajinou majú spravovať len takí, čo poznajú slovo Božie, čiže *imami* a títo sú „ústamy“ Mohameda, kým Mohamed je ústamy Alaha a preto, kto protirečí *imamovi*, ten protirečí aj Bohu. Kto neposlúchne slová *imama*, ten neposlúcha Boha samého atď.

Po otázke manželského života, islam dovoľuje mnohoženstvo, ale aj rozvod. Korán povoľuje mať štyri ženy, ale manžel sa s nimi môže rozviesť, kedy len chce. Konkubín môže mať koľko len chce, alebo vládze vychovať. Deti narodené z takéhoto vzťahu, nepovažujú sa za mimomanželské (bastardov). Odporúča sa ženy si držať uzavreté, aby neprišli na myšlienku

nevery. Svedectvo manželiek (pred súdom) sa nepovoľuje, ale uznáva sa len svedectvo muža. V krajných prípadoch, svedectvo dvoch žien sa môže považovať za rovnoplatné, ako svedectvo jedného muža. Manžel ju môže vyhnat', rozviesť sa s ňou aj pre najmizernejšiu príčinu, kým žena to nemôže urobiť, lebo potom príde o všetko veno, čo priniesla manželovi. Rozvedená žena sa môže vydat' len po vypršaní troch mesiacov, aby sa dalo dokázať, kto je otcom novorodeniatka.

Otroctvo sa vôbec neodsudzuje, ba Korán ho považuje až za „praktickú potrebu“. Vražda, samovražda sa štrikne zakazuje, ale pomsta (krvou) sa povoľuje.

Keďže *imam* je neomylný, hovorí Slovo Božie, tak aj celý štátny systém sa vyznačuje despotizmom doma a agresivitou mimo hraníc. Prorok nakladá absolútnu poslušnosť vôči *imamovi*. Práva nemoslimov v krajine sú ohrozené. Brat' účasť vo vojnách vôči „neveriacim“, je svätou povinnosťou každého moslima. Ak je výhľad, že vojna bude víťazná, musí sa podujať. Vôči „neveriacim“, kafirom, kresťanom (po tur. džaur = neveriaci, kresťan), židom, treba byť zhovievavý, priateľský, ak je nádej, že sa ich „privedie na správnu cestu“, ale ak nie je nádej, musí sa len so šablou.

Mohamed = osobné meno (pozor, toto nie je krstné meno, lebo také meno môže mať jedine tá osoba, ktorá bola pokrstená a pokrstený je kresťan). Islam sa rozšíril aj na nearabské územia a preto často namiesto mena Mohamed, stretáme sa aj s variantou *Mahmud*, *Mahmut*, *Mahonet*, *Mahomet*, *Mehmed* atď. V stredovekej latine bola varianta *Ma(c)hometus*, ale že východiskom je arabský jazyk, tak pôvodne sa písalo *Muhammad* = vysoko vážený, veľmi uctievaný...

Východiskom mu je arab. *hamida* = cena, uctievanie... Tento moslimský prorok sa narodil asi 20. augusta v R.P. 570 a to rovno v Mekke. Patril ku plemenu *Fihir*, alebo *Quariš*, ale spomína sa, že starí rodičia z otcovej strany patrili ku významnému plemenu *Hašim*, kde starý otec bol vlastne aj starešinom tohoto plemena. Plemeno sa usadilo južnejšie od *Hedžasu*, v blízkosti mesta Mekka. O jeho životopise vieme toľko, koľko nám zanechali neskorší biografovia a títo písali s odstupom až 150 rokov.

Podľa „Encyclopedia International“, „Golier“, „Encyclopedia Britanica“... Mohamed sa narodil tesne po smrti svojho otca, kým podľa „Catholic Encyclopedia“, otec mu umrel hneď po jeho narodení. Matka mu umrela keď mal sotva 6 rokov, takže o jeho výchovu sa staral starý otec. Aj tento o pár rokov umiera a o malého Mohameda sa teraz stará jeho strýko, *Abu Talib*. Toto bola obchodnícka rodina a Mohamed sprevádzal karavány strýka po cestách, takže spoznal celý kraj. Okolo roku 595, počas takejto cesty do Sýrie, osobne sa staral o obchod jednej vdovy z plemena *Asad*, zvala sa *Khadija (Chadidža)* a že sa osvedčil, táto vdova, 15 rokov staršia od neho, navrhla mu manželstvo. Bola pomerne bohatá, takže Mohamed sa stal významným obchodníkom. (Spolu splodili až 7 detí, avšak 6 im umrelo. Zostala im len dcéra *Fatima*, takže neskoršie si adaptoval aj jedného syna. Kým manželka bola živá, Mohamed si nebral ďalšie ženy. Ku tomu dochádza len po jej smrti.) Precestoval Palestínu, Sýriu... celé okolie a spoznal sa, ako so židovským, tak aj kresťanským náboženstvom a najrozličnejšími arabskými „pohanskými“ náboženstvami, nuž neprekvapuje, že v jeho viere najdeme fragmenty všetkých okolitých náboženstiev.

V čase Mohameda, Mekka bola významným obchodným uzlom. Tu sa vymieňal tovar z Indie, Ázie, Mediteránska a mesto prekvitalo, bohatlo, čo podmnietilo aj začiatok rozkladu plemenných zväzkov. Niekoľko rodín zbohatlo do takej miery, že to už bol aj hriech, kým väčšina občanov bola chudobná. Mohamed sa pamätal na vlastnú chudobu a toto ho trápilo.

Mnohé noci trávil v jaskyni kopca nad mestom a tu premýšľal. Okolo roku 610. počas pobytu v tej jaskyni, mal víziu „vznešenej bytosti“, ktorú sa neskoršie identifikovalo, ako archanjela Gabriela a tento mu zvestoval „Ty si Boží hlásnik“. Toto vlastne predstavuje aj začiatok jeho kariéry, ako „apoštola Božieho“ (*rasul AllaH*) a proroka (*nabi*). Od tohto dňa, až po smrť, „dostával Božie pokyny“, ktoré zvestoval len verbálne, takže priamo od neho nemáme žiadne písomné pamiatky. *Keďže Mohamed trpel občasnými záchvatmi zrádnika (epilepsie), jeho vízie a „proroctvá“, sotva niekto z Mekky chápal, ako „Slovo Božie“. Skorej sa mu posmievali, že blúzni a považovali ho za „vyšinutého“, poloblázna. Chápala ho však manželka, jej bratranec, arabský kresťan Waraqah a práve tento mu pomohol v interpretovaní jeho občasných videní. Identifikoval ich, ako videnia židovských a kresťanských prorokov, takže aj on musí byť vyvoleným Božím prorokom a úlohou mu je svoje videnia prenášať na Arabov. Nezadlho okolo seba zoskupil skupinku veriacich, ktorí ho považovali za proroka a začali sa schádzať kvôli spoločným modlitbám. Kulmináciou týchto bolo kľakanie o dotkýnanie zeme čelom a tento zvyk pretrváva aj dnes. Okolo roku 613. začal aj s verejnými službami a získal si maličkú skupinku veriacich. Dospolu až 39 osôb. Väčšinou to boli mladí muži, nie veľmi zámožní, skorej chudáci, ale hlavnou oporou mu bola najbližšia rodina a jeho otrok *Zayd*. (Tomuto sa pripisuje „vynález“ hlasným spevom zvolávať veriacich ku modlitbe – zvyk trvá aj dnes. *Alah Achbar...* = Boh je všemohúci...)

Niekedy sa jeho nasledovatelia zišli aj pri *Kaabe* (pohanský oltár v Mekke) a tu sa modlili. Aj dnes moslimovia keď idú na *hadž*, krúžia okolo tohto pôvodne pohanského oltára.

Po čase, najbohatší obchodníci mesta sa ho začali obávať, lebo hrozilo, že sa stane najsilnejším v Mekke. Začali ho kritikovať, nadávať mu do falošného proroka a v čase od 615. – 618. roku, všetky plemená, rody Mekky ho začali bojkotovať, ba bojkotovalo sa aj jeho plemeno *Hašim*, takže jeho strýko, *Abu Lahab* rozhodol, že Mohamed je na škodu rodu. Obchod takto nebude prosperovať a Mohameda sa musí vzdialiť. Odišiel do mesta *Yathrib*, neskoršej *Mediny*. Väčšina tamojších obchodníckych rodov a plemien ho prijala a prijala aj jeho nové náboženstvo a sľúbila mu ochranu. Rovnakú, ako keby bol členom ich rodov. Toto vyhovovalo všetkým, lebo v tom čase sa zvädzal tuhý boj, bitky medzi dvoma plemenami Mediny a on by tu mohol konať funkciu nejakého sprostredkovateľa. Nezadlho, asi v roku 622. do Mediny prichádza aj 70 jeho verných nasledovateľov z Mekky. Prišli tam 24. septembra 622. roku, čo sa dnes považuje, ako dátum *Hegiry, Hidžry* – začiatok moslimského kalendára.

Skoro všetci obyvatelia Mediny, vyjmúc tamojších Židov, prijali jeho učenie a považovali ho za proroka, ale nejakú politickú moc ešte nemal a muselo sa žiť a preto, už v roku 623. začali sa robiť rabovacie výpravy, „rázie“ na obchodné karavány, čo bolo podľa arabského chápania, celkom morálnym a bežným „podnikom“. Rabovali hlavne karavány z Mekky, ktoré išli do Sýrie. Nejakého väčšieho úspechu nemali, lebo karavány boli chránené strážcami. Len 15. marca 624. roku bol úspech, čo však mohol byť aj koniec nového náboženstva. Skupina mohamedánov, 315. mužov zaútočila na karavánu, ktorú chránilo 900 mužov z Mekky a vyhrali. Vyše 10 prominentných občanov Mekky a 50 ďalších zavraždili. Toľkých vzali aj do otroctva. Tento skutok jeho nasledovateľa začali chápať, ako Božie znamenie, Božie schválenie proroka Mohameda. Od vtedy, na mnohých, aj súčasných vlajkách islamských krajín vidíme šable. Obyvateľov Mekky toto náramne urazilo. Kiazala sa strata obchodného primátu, takže proti Medine, mohamedánom, vyslali expedíciu vojakov o sile 3000 mužov. Mali úspech, porazili mohamedánov, ale nevedeli využiť situáciu. Nasledovala ďalšia expedícia, teraz už expedícia konfederácie, o sile 10 tisíc mužov. Písal sa rok 627. Mohamed a jeho moslimovia, mohamedáni si narobili zákopy a bitka trvala celé dva týždne. Zatiaľ, kým sa

nerozpadla konfederácia z Mekky. Mohamed však konal svoje. V 628. roku vyzval Mekku na priateľstvo a sľúbil, že viacej nebude podnikat' rabovacie výpravy. Mierová dohoda však netrvala dlho. V 630. roku Mohamed zorganizoval armádu (10.000 vojakov) a zaútočil na Mekku. Vyhral. Ponúkol im vynikajúcu zmluvu. Všetci tí, čo prejdú na jeho vieru, budú mať možnosť brania účasti na spravovaní krajiny. Po tomto robil výpravy proti rozličným nomádom, porážal ich, privádzal ich na „pravú vieru“, takže nezadlho Mohamed sa stal najsilnejším mužom v Arábii. Všetkých si pokoril. Vyjmúc niekoľkých plemien, čo boli pod domináciou Byzantie.

Takto sa hľa zrodil štát Mohameda. Prvá moslimská krajina. Keď umrel, 8. júna 632. roku, za sebou mal dielo. Silnú, prosperujúcu krajinu. Viera sa rozmáhala, no vtedy ešte nikto netušil, že sa rozrastie tak rýchlo, žeby predstavovala nejaké nebezpečie aj pre okolité krajiny. Teraz sa tie rabovačky okolia len začali stupňovať a so šablou v ruke, v mene „pravej viery“, ako víchor sa začali šíriť. Prenikli na africké územia bývalého Ríma, do afrického vnútrozemia, prenikli do Španielska, ohrozovali Francúzsko, prenikli aj na východ a to až po Indiu, centrálnu Áziu, vysielali misionárov aj do Číny, Indonézi, Filipín (tam sú hlavne na ostrove Mindanao), do juhovýchodnej Ázie, ba zaujali aj Carihrad, zničili Byzantiu, prenikli do Maďarska, na Slovensko, ohrozili samu Viedeň... takže dnes patria medzi najsilnejšie náboženstvá sveta.

Ako všade, aj u nich vznikali rozličné frakcie, takže dnes vo svete máme dve hlavné krídla a to krídlo Sunni a krídlo Šiita ako aj vyše 70 ďalších menších siekt.

Sunni. Niekde v X. st. vo svete moslimov teológovia sa začínajú hádať o najlepšom, najčistejšom spôsobe kázania, vysvetľovania Koránu a vzniká „ortodoxné“ krídlo, či *Sunni* (na podklade arab. slova *sunnah* = dobre vyšliapaný chodníček, čo v terminológii islamu znamená „nasledovanie príkladu Proroka“ a normálne znamená „zjednotená väčšina -al-jama`ah“). Termín jasne naznačuje, že „cesta tradičná“ je cestou väčšiny a nie periferné odbočky jednotlivých siekt, ktoré už samím svojim názvom ukazujú, že sú „chybné, mylné, nasprávne“. *Menšinové sekty, ich učenia, ich nasledovatelia, odsúdení sú na zatratenie, peklo... Len učenie väčšiny je správne, neomylné.*

Aj dnes najlepšie poznáme to „učenie väčšiny“, či Sunni. Sú najpočetnejší.

Šiita predstavuje najväčšiu sektu islamu. Ako a prečo vznikla, ani dnes nie je celkom jasné. Jedna z príčin je, že medzi moslimmi došlo ku škriepke medzi *Alim* (4. kalif a zať Proroka) a dynastiou *Umayyad* (661 – 750). Keď *Ali* umrel, *šiitovia* (strana Aliho) sa dožadovala reštaurovania vlády (dominácie) jeho „svätej“ rodiny a z toho sa zrodil aj odpor vóči arabskej dominácii nad islamom. Dožadovali sa väčšieho práva v hnutí, sociálne reformy a pod.

Postupom času, šiitovia sa dopracovali aj ku teologickej koncepcie, kde sa predpokladá vplyv učenia **gnostikov**, starého iránskeho dualistického chápania... Ich učenie si prevzali aj iné sekty islamských mystikov (Sufi) atď. Podľa tohto učenia, imam je neomylný... a na konci časov (v súdny deň) sa vráti a bude súdiť. Svet sa stane spravodlivým.

Sú tam aj ďalšie filozofické rozchody, ako napr. šiitovia hovoria, že človek má svoju vlastnú vôľu a vie rozlíšiť dobré, od zlého. Šiitovia, na rozdiel od sunnov uznávajú aj tzv. dočasné manželstvo (manželstvo na mesiac, dva... nazýva sa *mut`ah*). Tiež a to už asi pod vplyvom hindu náboženstva a jeho praxe, aj šiitovia praktikuju sebatrýznenie. Takéto niečo sunni nemajú. Sunni nemajú, či neuznávajú ani „12. imamov“ a pod.

Kde stretnete šiitov? V Iráne je to „štátne“ náboženstvo od XVI. storočia, stretnete ho v Afganistáne, v súčasnom Iraku, ostrovčeky v Afrike a početní sú aj na indickom subkontinente. Inde sú už len nepatrná menšina.

Sú tu ešte aj ďalšie sekty, hlavne extremistické, ako napr. *ismaili, zaidiya, hanifiti, šafiti, malikiti, hambaliti* atď. Dospolu je vraj 73 rozličných siekt, z čoho šiitovia ich majú až 32.

Na dovažok, tu je ešte aj počet miniatúrnych siekt, ako *aliiti (fatimiti)*, *ašariáni*, *azaragiti*, *babakiti*, *babiti*, *idriziti*, *qadriani*, *wahabiti* atď. atď.

Mohamedán = vyznavač viery Mohameda. Str. lat. *Mahometanus*.

Moslim = muslimán bol starší termín. Vid' Islam.

=====

Spomenuli sme aj „Malú zelenú knihu“ Ayatolla Khomeinyho. Má len nejakých 125 strán, ale považuje sa za „filozofické dielo“ a ako také, preberá sa na rozličných univerzitách sveta. Ináč Ayatola to písal počas svojho vyhnanstva, kedy sa uchýlil do Francúzska a odtiaľ útočil na vládu „sekulárneho“ Mohameda Reza Pahlaviho, šacha Iránu. Aké „vyntrty“ robil vo vyhnanstve, nebudeme hovoriť, lebo týka sa to hlavne záchodov, múrikov, ženskej módy... ale základné veci a aj to len v skrátenej podobe, podáme.

Francúzi sú tolerantní, lebo „... čo aj s Vami nesúhlasím, budem zastávať Vašu mienku...“ (Voltaire) a tu Ayatola publikoval svoje videnie „moslimského štátu“. Hneď, v 1979. roku sa to preložilo aj do fr. jazyka a v 1980. vyšiel aj anglický preklad. Mám ho tu, po ruke.

Knížočka je rozdelená na niekoľko častí, ako:

- 1/ Politická časť;
- 2/ Sociálne a náboženské úvahy;

Prvá časť je pomerne monotónna., ale „pikantná“. Sú tam zhrnuté „práva a výsady“ *imamov*, *kolonializmu*, *islamská republika*, *islamské zákony*, *propaganda* atď.

Druhá časť je pútavejšia, lebo sa tu hovorí o „poriadkoch“ pri „močení“ (piškaní), kakaní, jedení, pití, „očisťovaní sa“, pôste, ženskej menštruácii, nevere, rozsobaši, daniach a pod. Urobíme si nejaký „perličkový“ výber.

Územie islamu, ktoré je nedeliteľné, roztrhalo sa na kúsky a to vplyvom imperialistických krajín a despotickými ambíciami ich vodcov. Moslimský národ, ktorý je nedeliteľný, rozštiepil sa na počet mnohých národov. Keď sa otomanské Turecko snažilo urobiť tu nejakú jednotu, narazilo na zjednotenú frontu Rusov, Angličanov, Rakúšanov a ďalších imperialistov, ktorí túto ríšu roztrhali a rozdelili si ju. (Zabúda, ako vzniklo Turecko, ako mečom „robilo poriadky“, čiže nejaký islamský národ (národnosť, etnikum) nikdy nejestvoval. Zabudol na definíciu národa, alebo ju nikdy ani nevedel ... Predsa, moslimov máme ako z radov Semítov, tak aj Slovanov, Číňanov, Indov atď.).

Vodcovia našej krajiny (Iránu) toľko podľahli vplyvu západu, že aj štandardný čas krajiny určili podľa Európy (Greenwich Mean Time). Aký to len hostec, neporiadok, hriech.

V minulom storočí sa do krajiny importuje európska medicína a zabúda sa na tradičný spôsob liečenia. Mladí ľudia idú študovať do Európy túto preliatu medicínu i keď vieme, že rad nemocí, ako týfus, horúčka atď. dajú sa vyliečiť len a jedine tradičnou medicínou nášho kraja.

Kňazstvo musí konať jedine svoju náboženskú funkciu, učiť monoteizmus, Božské zákony a povzdvihať morál ľudu. Armáda musí byť podriadená kňazstvu.

My, kňazi, silne podporujeme zásadu, že odmietnutie nosenia „závoja“ („čadry“...) sa prieči Božským zákonom, prieči sa učeniu Proroka a morálky krajiny. „Západný“ spôsob (ženského) obliekania sa je diabolský, prieči sa našej národnej nezávislosti a aj samému Bohu. Koedukačný školský spôsob je na škodu celkovému vývoju človeka. Hudba podryva morálku, podnieťuje zmyslovú bažľavosť... a preto sa musí zo škôl vzdialiť.

Ak nepriateľ zaútočí na hranice nejakej moslimskej krajiny, svätou povinnosťou každého moslima je to znemožniť. Na to musí obetovať nie len svoj majetok ale aj svoj život.

Nadviazanie komerčných a politických stykov s nemoslimskými krajinami, ak to nie je v zaujme moslimstva, sa zakazuje.

Ak náboženský experti pravdy a múdrosti sa obetujú pre islamský zákon, založia islamské štátne zriadenie, vtedy ľudia nebudú trpieť hladom.

Napísané je, že: „*duhovenstvo vládne aj nad sultánom*“. Ak sú sultáni podriadení islamu, vtedy sú podriadení aj duchovenstvu; a majú si od duchovenstva žiadať rady, donesenie zákonov a ich aplikovanie v krajine. V takomto prípade, duchovní vodcovia sú pravými vodcami a každá moc patrí len im.

V určitých prípadoch podvod je potrebný, aby sa islam udržal. Bez podvodu, viera zahynie.

Imámi sú žiariacim svetlom v tme nebies, neohraničene obdarení a už svojim narodením sú superiornejší od iných a to toľko, že aj archanjel Gabriel povedal: „*Ak sa priblížim ku nim, tak aj ja zhorím.*“

Osoba ktorá vládne moslimským ľuďom, musí mať v srdci zaujem ľudu a nie vlastný. Práve z tohoto dôvodu islam vyvraždil mnohých ľudí: aby chránil zaujmi moslimského ľudu. Vyvraždil mnohé plemená, lebo tieto boli pohanské, bavili sa veštením, prekvitali korupciou a to moslimom veľmi prekážalo, až škodilo.

Nie je vôbec potrebné ničím si zakrývať pohlavný orgán. Stačí aj ruka (dlaň).

Keď konáte potrebu, už či veľkú, alebo malú, dávajte si pozor. Neobracajte sa ku Mekke ani predkom a ani holým zadkom.

Konať potrebu sa zakazuje na štyroch miestach a to: v slepých uličkách, výnimkou môže byť povolenie tam žijúcich ľudí; na dvore tých, ktorí povolenie nedali, na miestach, kde sa káže Slovo Božie, na hrob veriaceho moslima, ak sa to nerobí preto, aby sa ho urazilo.

Až v troch prípadoch je záväzné umyť si konečník a to: ak vo výkale je krv, ak sa zadok zašpinil ničím, alebo ak sa ho pri potrebe veľmi zašpiní. V iných prípadoch stačí zadok si aj utrieť s nejakou látkou, alebo kameňom. Takéto utieranie zadka si vyžaduje aspoň tri kúsky látky, alebo aspoň tri kamene, avšak ak sa zodok vytiera nejakou kosťou, alebo nejakým svätým predmetom, ako je napr. papier, kde je napísané Alan (Boh), zatiaľ potrebujúci sa nesmie modliť.

Potreba a to už či malá, alebo veľká, koná sa na izolovanom mieste a v kľáčiacej polohe. Keď sa prichádza ku takému miestu, žiaduce je zakročiť tam ľavou nohou a keď sa z miesta odchádza, vykročí sa pravou nohou. Počas potreby hlava musí byť zakrytá a váha tela musí sa presunúť na ľavú nohu.

Počas potreby nesmie sa kľaknúť tak, aby osoba bola obrátená ku slnku, alebo mesiacu, ak sú genitálie nezakryté. Pri veľkej potrebe sa neobraciame proti vetru, alebo ku verejnému miestu, ku bráne, dverám niečího domu, ale nesmieme to robiť ani pod ovocným stromom. Počas kakania, zdržiavaj sa jedenia, hrania s genitáliami, alebo umývania zadku pravou rukou. Nesmie sa ani rozprávať, avšak ak si to situácia bezpodmienečne vyžaduje, modlenie sa povoľuje.

Malá potreba sa nerobí stojačky, nepišká sa na tvrdú podlahu, do zvieracích dier (ani do dierok mraveniska), do vody a to hlavne nie do stojatej.

Odporúča sa „močenie“ skorej modlitby, skorej spánku, skorej pohlavného styku a po zakončení tohto styku.

Pri jedení, človek sa má zdržiavať 11. vecí:
 Jest', keď nie je hladný;
 Toľko jest', aby to musel vydáviť;
 Pozerat' sa na iných, ako jedia;
 Jest' také jedlá, ktoré sú ešte horúce;
 Fúkať na jedlo, alebo do pohára, aby sa ochladilo;
 Zaať jest' hneď akonáhle na stôl príde chlieb;
 Krájať chlieb nožíkom;
 Klásť si chlieb pod tanier;
 Ohlodávanie kostí, aby na nich nič nezostalo;
 Obkrajovať, bieliť si ovocie;
 Odhadzovať len z polovice zjedené ovocie.

Pitie vody sa robí na 6 spôsobov:
 Lepšie je srkať, ako gľgať;
 Pije sa postojačky a skorej pitia, spomína sa na Boha;
 Pije sa v troch stupňoch: z vlastnej vôle; spomenie sa na martýra z Hazratu, Abu Abdollaha a jeho rodinu a hneď po vypítí sa preklínajú jeho vrahovia.

Počas pitia nesmieme: piť na dúšok, piť po ťažkom jedle, v noci sa nepije postojačky, džbán, nádoba sa nesmie brať ľavou rukou, nesmie sa piť z toho miesta, kde je na džbáne štrbina, alebo tam, kde je rúčka.

Zakazuje sa jedenie zvieracieho trusu, ich nosového slizu, ale ak sa do tohto primieša aj iná potravná látka, vtedy sa to smie konzumovať.

Mäso koní, mulíc a somárov sa neodporúča na konzumovanie a ak to zviera bolo na dovažok znásilené človekom, musí sa ho vyvieť za mesto a tu predať.

Ak niekto mal pohlavný styk s kravou, ovcou, alebo ťavou, ich moč a trus sú nečisté, ba nečisté bude aj ich mlieko. Také zviera sa musí hneď zabiť, telo spáliť a vinník musí gazdovi zaplatiť odškodné.

Pitie vína, vôbec alkoholu, predstavuje smrteľný hriech. Kto koľvek popije čo len trochu alkoholu, hneď utratí časť svojej duše a Boh, archaniel, Prorok, ba aj jeho spoluveriaci ho zapovrhnu. Modlitby takéhoto človeka Boh si nevšimne za 40 dní. Na deň vzkriesenia z mŕtvych bude mať čiernu tvár, z úst mu bude trčať jazyk, sliny mu potečú po prsiach a na večné časy bude trpieť smädou.

Rozoznávame 11 nečistých vecí:
moč, výkal, sperma, kosti, krv, psi, svine, nemoslimovia a to ako muži, tak aj ženy, víno, pivo a pot ťavy, ktorá zjedla výkal.

Každá časť tela nemoslima je nečistá a to aj jeho vlasy, nechty a pot.

Každý muž, alebo žena, ktorí neveria v Boha, alebo veria v ich „svätú Trojicu“, alebo neveria v Proroka Mohameda, sú nečistí a to do takej miery, ako pes, moč, výkal a víno.

Víno a ďalšie alkoholické nápoje sú nečisté, ale ópium a hašiš sú čisté.

Korán sa nesmie dať do ruky neveriaceho a to ani násilne.

Ak nejaká strana z Koránu padne náhodou do záchoda a na nej je napísané Alah, alebo meno Proroka, alebo aj meno imama, hneď sa ju musí odtiaľ vybrať a to za každú cenu. Ak sa to nedá, ten záchod sa nesmie použiť tak dlho, kým ten papier tam nezhnije.

Zákazané je vstúpiť do manželstva s vlastnou matkou, macochou, alebo sestrou, testinou, alebo aj manželkynou starou materou, prastarou materou.

Do stavu manželského nesmie sa vstúpiť ani s dcérou, alebo aj vnučkou niektorej z manželiek. Ak muž spáchal neveru s vlastnou tetou, vtedy sa nesmie oženiť s jej dcérou, lebo táto je jeho sesternica.

Moslim a to, ako žena, tak aj muž nesmú vstúpiť do trvalého manželstva s nemoslinmi, avšak židovka, alebo kresťanka môže sa vziať za dočasnú ženu.

Ak muž, ktorý sa oženil s ešte nepnoletnou dievčinou (skorej jej 9. narodenín) a počas pohlavného styku ju traumatizuje, tráť právo na opakovanie tohto aktu.

Žena, ktorá je v trvalom manželstve, bez mužovho povolenia nesmie ísť na ulicu, ale mu musí vždy byť po ruke, aby mu ukojila jeho vášeň.

Matka, sestra, alebo dcéra muža, ktorého znásilnil iný muž, nesmie sa vydať za toho muža, avšak ak nema dôkazy, že bola znásilnená práve tým mužom, manželstvo sa môže uzavrieť.

Odporúča sa, aby dievča čím príde do puberty, bolo aj vydané a aby prvú menštruáciu mala už v dome manžela.

Táto „Malá zelená knižočka“ má až 125 strán. I keď pre nemoslíma sú to zaujímavé, až nepochopiteľné veci, nemôžeme všetko aj priniesť. Hádám stačí aj toto, aby ste dostali nejaký obraz aj o tejto viere. Nám sa všetko zdá také, ako keby bolo z inej planéty, no pre nich je to každodennosť. Spôsob života.

Anglický herec rusko-francúzskeho pôvodu, Peter Ustinov, v knihe „My Russia“ (Moje Rusko) vydaná v 1983. r. v Londýne, pri spomínaní ruských dejín, spamätal sa aj na legendu, prečo sú Rusi pravoslávni. Je to len legenda a so skutočnosťou má málo spoločného.

Údajne, veľký cár Vladimír (980 – 1015) sa dal na fortifikáciu miest, staval hrady a snažil sa svoj ľud držať pohromade. Videl, že na nejakú jednotu národa, potrebuje aj nejaké spoločné náboženstvo a nie rozličné ázijské mambo-džambo, nuž vypísal súbeh na najlepšie náboženstvo. Odozva bola nad očakávanie. Z juhu mu hneď dobehli celé armády moslimských „mulov“ = čestná titulka pre učených mužov, učiteľov, osôb vyznajúcich sa vo „svätých zákonoch“ (východiskom je arab. *mawla* = pán), lebo mali nádej, že pre islam získajú ďalší národ. A naozaj, Rusi skorože prijali islam. Páčilo sa im mať mnoho žien, avšak skorej súhlasu, toho osudného „Áno“, spamätali sa na jeden významný zákaz. Nepiť alkohol. Toto im už vonkoncom nezodpovedalo. Kto pri zdravom rozume pristane aj na takýto zákon? Veď bez vodky, nikto neprežije krutú ruskú zimu. Poďakovali sa a mulom zakývali „ta-ta-tá“.

Mulovia ani dobre päty nevytiahli a boli tu židovskí rabíni. Hrnuli sa zo všetkých končín a chválili svoje náboženstvo. Vladimír si všimol, že mu do krajiny prišli ako zo západu, tak aj z východu, juhu a severa. Ani toto náboženstvo nebolo prijateľné. Veď on má na ume nejak zoskupiť si národ a nie ho rozohnať do všetkých končín. Aj im zakýval „ta-ta-tá“.

Z Rímu prišiel kardinál. Vlastne ani neprišiel, ale ho priniesli štyria už uťahaní sluhovia a tento kardinál priniesol Vladimírovi pozvanie, navštíviť Rím. Vladimír zaškúlil na kardinála a poznamenal: „Ak si taký silný, veľký, ako udáva tvoje rúcho, sluhovia, prepychové nosítka... mal si sa ešte trochu pousilovať a priletieť sem na obláčku a na pozvánku môžem povedať len toľko, že Nie. Prines mi Rím do Kyjeva.“

Gréci neukazovali žiadnu ochotu. Asi sa obávali blízkosti Rusov a ak sa stanú z nich pravoslávni, budú mať s nimi len oštaru. Rusi ich nahnali na konanie. Vyslali vojakov a zničili im celú jednu osadu a mimochodom poznamenali, že ak im Gréci nevyšľú ich *popov*, v popole budú aj ďalšie osady. Popovia hneď balili svoje rúcha a predbehávali sa, kto prvý dobehne na sever. Kto prvý zachráni Byzantiu. Cestou masove krstili celé dedinky, celé mestské ulice... ale mali tu aj jeden veľký problém. Ako, s kým, s čím vystriedajú silného boha Perúna. Našli riešenie. Chudákovi Elijášovi na chrbát natovarili aj funkciu boha Perúna a bol pokoj. Rusi prijali pravoslávie. Vodku môžu piť, nemusia sa holiť, no a o nejakú mimomanželskú babušku už sa len postarajú.